

<== 5.Sınıf Konularına geri dön

Ortaokul 5.SINIF ==> 1.ÜNİTE: Güneş, Dünya ve Ay ==> Ay'ın Hareketleri ve Evreleri

Kazanımlar

F.5.1.3. Ay'ın Hareketleri ve Evreleri

Önerilen Süre: 8 ders saati (3. ve 5. Hafta)

Konu / Kavramlar: Dönme hareketleri ve sonuçları, dolanma hareketleri ve sonuçları, Ay'ın evreleri

F.5.1.3.1. Ay'ın dönme ve dolanma hareketlerini açıklar.

- Ay'ın dönme hareketi yaptığı belirtilir.
- Ay'ın dolanma hareketi yaptığı belirtilir.
- Zaman dilimi olarak ay kavramına değinilir.

F.5.1.3.2. Ay'ın evreleri ile Ay'ın Dünya etrafındaki dolanma hareketi arasındaki ilişkiyi açıklar.

- Ay'ın ana ve ara evreleri arasındaki farkı / farkları belirtilir.
- Evrelerin oluş sırasına bağlı olarak isimleri belirtilir.
- Ay'ın iki ana evresi arasında geçen sürenin bir hafta olduğu belirtilir.

KONU: Ay'ın Hareketleri ve Evreleri

Ay, Dünya'nın doğal uydusudur.

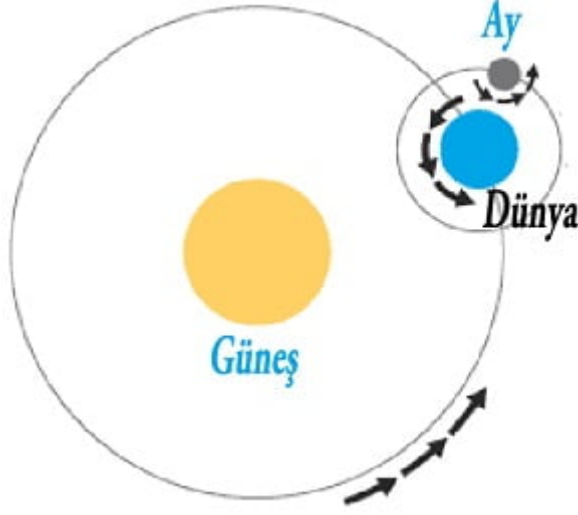
Ay, Dünya'ya en yakın gök cisimidir.

A- Ay'ın Hareketleri

1. Ay, Dünya gibi hareket halindedir.
2. Ay'ın üç çeşit hareketi vardır.
3. Ay'ın hareketleri: Kendi eksenini etrafında, Dünya etrafında ve Güneş etrafında hareket eder.
4. Ay'ın kendi eksenini etrafında ve Dünya etrafındaki hareketini yaklaşık 27 günde tamamlar. (27 gün 8 saat)
5. Ay evreleri yaklaşık 29 günde tamamlanır, bu süreye 1 ay denir. (29 gün 12 saat)
6. Ay, Dünya etrafında bir kez döndüğünde, kendi eksenini etrafında da bir kez dolanır.
7. Dünya'dan Ay'a bakıldığında Ay'ın hep aynı tarafı görülür. Kendi eksenini etrafında ve Dünya etrafında dönme süresi eşit

olduğu için aynı yüzü görünmektedir.

8. Ay'ın Dünya'dan görülmeyen tarafına **Ay'ın karanlık yüzü** denir.
9. Ay'ın Güneş etrafındaki hareketi Dünya ile eş zamanlı olarak 365 gün 6 saattir.
10. Ay, Dünya ve kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru (Saat yönünün tersi veya sağdan sola) döner.
11. Ay'ın evrelerinin oluşması için geçen süre takvimde ay kavramını oluşturur.

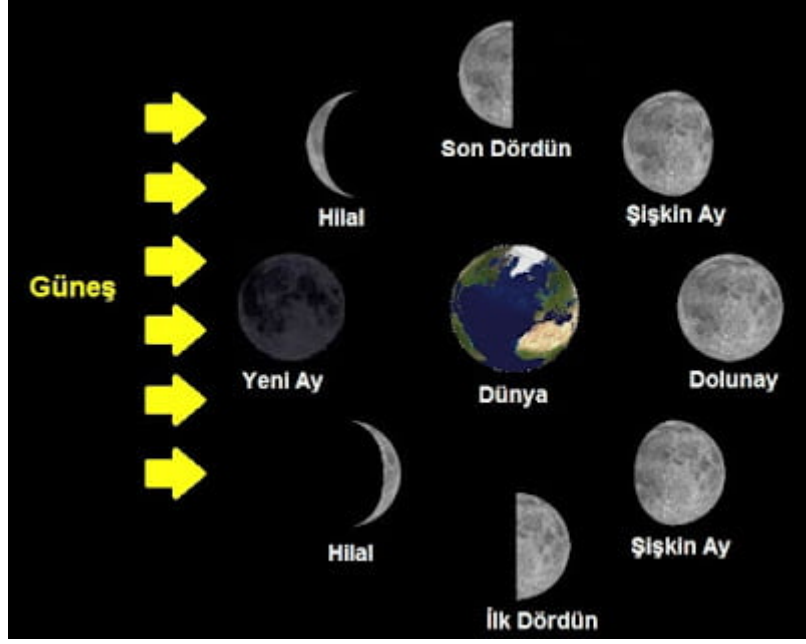

Güneş Dünya ve Ay'ın Dönüş Yönleri

B- Ay Neden Değişik Şekillerde Görünür

1. Gece gökyüzüne baktığımızda Ay'ın farklı şekillerde görmekteyiz.
2. Bunun nedeni Ay ışık kaynağı olmadığı içindir.
3. Eğer ışık kaynağı olsaydı Güneş gibi hep aynı şekli görecektik.
4. Ay Güneş'ten aldığı ışığı yansıtmaktadır.
5. Ay, Dünya etrafındaki yerine göre farklı şekillerde görünmektedir.

C- Ayın Evreleri

Ay'ın Evreleri

1. Ay ışık kaynağı değildir.
2. Ay, Güneş'ten aldığı ışığı yansıtmaktadır.
3. Ay her gece farklı şekillerde görünür. Buna **ayın evreleri** denir.
4. Ay'ın 4 ana, 4 ara evresi olmak üzere 8 evresi bulunur.
5. Ay'ın ana evreleri yaklaşık **bir hafta** sürer.

Gökyüzünde Ay Evreleri

1.Yeni Ay

Ay, Güneş ile Dünya arasına girdiğinde, yeni ay evresi oluşur.

Ay'ın karanlık bölgesi Dünya'ya dönük olduğu için Ay gökyüzünde görülmez.

2. Hilal

Ay, Güneş’in doğusunda olduğu zamanda görülür. Dünya’dan bakıldığında Ay ters “C” harfi gibidir.

3. İlk Dördün

Bir hafta sonra Ay’ın sağ tarafının aydınlandığı evredir.

Ay’ın şekli D harfine benzer.

4. Şişkin Ay

Ay, ilk dördün evresi ile dolunay evresi arasında görülen ara evredir.

5. Dolunay

Bir hafta sonra Dünya, Güneş ve Ay’ın ortasındadır.

Ay’ın parlak tarafı Dünya’ya bakmaktadır.

6. Şişkin Ay

Şişkin ay, dolunay evresi ile son dördün evresi arasında görülen ara evredir.

7. Son Dördün

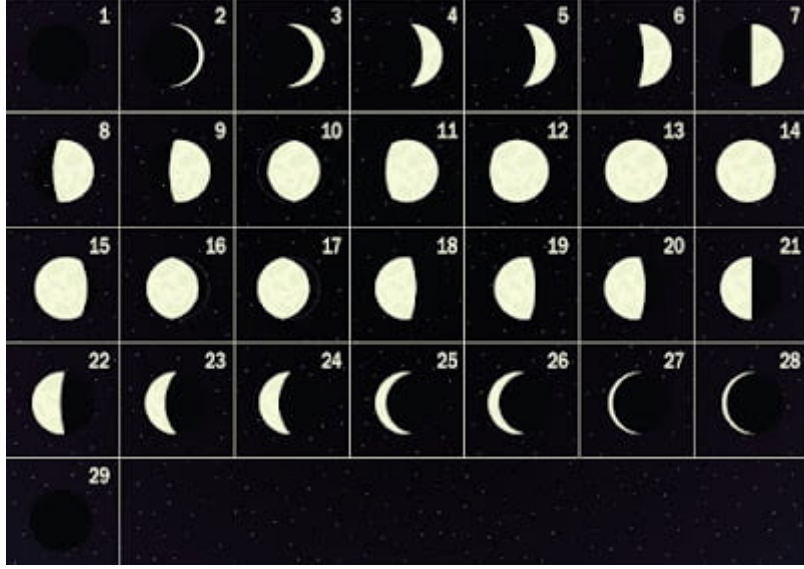
Bir hafta sonra Ay’ın sol tarafı aydınlandığı evredir.

Ay’ın şekli ters D harfine benzer.

8. Hilal

Ay, Güneş’in doğusunda olduğu zaman gerçekleşir.

Dünya’dan bakıldığında Ay “C” harfi gibi görünür.

Ay'ın Evrelerinin Döngüsü

Not

Türk bayrağındaki hilal şekli **son dördün** ile **yeni ay** arasında görülür.

Hicri takvim Ay'ın Dünya etrafındaki hareketi esas alınarak yapılmıştır.

Ay'ın Dünya etrafındaki hareketinden dolayı deniz ve okyanus sularında yükselme ve alçalma gerçekleşir, buna **gelgit** (Med cezir) denir.

Ay'ın ilk haritasını çizen bilim insanı **Ali Kuşçu**'dur.

Ay'ın Hareketleri ve Evreleri Konu Anlatımı [İndir](#)

[5.1.3 Ay'ın Hareketleri ve Evreleri Konu Anlatımı.pdf](#)

Diğer Konular

[Ay'ın Hareketleri ve Evreleri Test Soruları](#)

[5.Sınıf Ay'ın Hareketleri ve Evreleri Doğru Yanlış Soruları-1](#)

[5.Sınıf Ay'ın Hareketleri ve Evreleri Doğru Yanlış Soruları-2](#)